

Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu

ul. Zielona 8, 61-851 Poznań

tel.: 61 85 95 710; fax: 61 85 31 332; e-mail: poznan@rio.gov.pl

adres do korespondencji: skrytka pocztowa nr 223; 60-967 Poznań 9

Poznań, dnia 7 sierpnia 2019 r.

WA-0280/70/2019

Pan

Adam Sperzyński

Starosta Rawicki

W związku z wnioskiem z dnia 23 lipca 2019 r. znak FN.070.2.2019, doręczonym w dniu 26 lipca 2019 r. o udzielenie wyjaśnienia w zakresie formy przekazania środków z tytułu finansowania świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie innego powiatu, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wyjaśnia, co następuje.

Zgodnie z art. 191 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111, z późn. zm.), powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi:

- 1) wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka,
- 2) średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- 3) wydatki na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

Przepisy ust. 2-4 art. 191 ustawy wskazują powiat właściwy do ponoszenia wydatków, jeżeli nie można ustalić powiatu właściwego według miejsca zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej.

Z ust. 5 tego artykułu wynika, że powiat, na terenie którego funkcjonują mogące przyjąć dziecko rodzina zastępcza, rodzinny dom dziecka lub placówka opiekuńczo-wychowawcza,

zawiera z powiatem, o którym mowa w ust. 1-4, porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2.

Ustawodawca w przytoczonych przepisach ustalił wyraźnie obowiązek ponoszenia wydatków na pobyt dziecka w pieczy zastępczej oraz wskazał podmiot zobligowany do tego (właściwy powiat), nie określając jednakże formy rozliczenia między nim a powiatem, na terenie którego funkcjonują rodzina zastępcza, rodzinny dom dziecka lub placówka opiekuńczo-wychowawcza.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej Departament Polityki Rodzinnej w piśmie z dnia 28 kwietnia 2014 r. (znak DSR-I-078-9-1-MT/14) skierowanym do Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu (zamieszczonym w Biuletynie Informacji Publicznej tut. Izby w zakładce Działalność Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu » Działalność informacyjna » Interpretacje, wyjaśnienia » obce » 2014) przedstawiło wyjaśnienia analogiczne do zawartych w piśmie dołączonym do Pana wniosku, tj.: „Zgodnie z art. 191 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887, z późn. zm.), powiat, na terenie którego funkcjonują mogące przyjąć dziecko rodzina zastępcza, rodzinny dom dziecka lub placówka opiekuńczo-wychowawcza, zawiera z powiatem, o którym mowa w art. 191 ust. 1-4, porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego utrzymanie.

Zdaniem Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, porozumienie zawierane między powiatami ma charakter porozumienia administracyjnego, o którym mowa w art. 46 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526, z późn. zm.), a przekazanie środków pomiędzy powiatami tytułem wydatków na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka lub wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, powinno nastąpić w formie dotacji celowej.”.

Pojawiają się jednak inne interpretacje, zgodnie z którymi w wyniku porozumienia, o którym mowa w art. 191 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie następuje przekazanie do realizacji zadania jednemu powiatowi przez inny powiat, gdyż finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu jest, stosownie do art. 180 pkt 13 lit. a ustawy, zadaniem własnym powiatu. Powiat właściwy poprzez finansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej na terenie innego powiatu,

wykonuje zatem zadanie własne. W związku z powyższym nie znajdzie tu zastosowania przepis art. 46 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1530, z późn. zm.), zgodnie z którym jednostka samorządu terytorialnego realizująca zadania z zakresu działania innych jednostek samorządu terytorialnego, na mocy porozumień zawartych z tymi jednostkami, otrzymuje od tych jednostek dotacje celowe w kwocie wynikającej z zawartego porozumienia, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

Również w orzecznictwie sądów administracyjnych konsekwentnie przyjmuje się, że porozumienie między powiatami ma charakter umowy cywilnoprawnej (por. postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 marca 2012 r. sygn. akt I OW 31/12, z dnia 1 lipca 2010 r. sygn. akt I OW 52/10 oraz z dnia 1 czerwca 2009 r. sygn. akt I OW 37/09).

Biorąc powyższe pod uwagę tut. Izba nie kwestionuje planowania powyższych dochodów i wydatków ani jako dotacji celowych (§ 2320) ani jako usług (odpowiednio §§ 0830 i 4330). Sposób przekazywania środków winien być ustalony przez powiaty realizujące zadanie.

Stanowisko prezentowane przez Izbę nie stanowi wiążącej interpretacji prawa, a jedynie pogląd Izby w zakresie objętym pytaniem.

PREZES IZBY
Grażyna Wróblewska
Grażyna Wróblewska